

Департамент юстиції
Федеральна прокуратура

ПРОЦЕДУРА РОЗКРИТТЯ ДОКАЗІВ ТА СУДОВИЙ ПРОЦЕС

за фінансової підтримки Бюро з міжнародних питань у сфері боротьби з незаконним обігом наркотиків та правоохоронних питань Державного департаменту США

Змагальні процеси

- Успіх змагальних судових процесів залежить від рівності сторін у залі суду та добре підготовлених юристів.
- Недотримання прокурором вимог надання доказів:
 - Спричиняє нерівність сторін;
 - Негативно впливає на право на захист у відповідності із Статтею 20 КПК та рішеннями Європейського суду з прав людини.

Потенційні наслідки у випадку недотримання прокурором обов'язку надати докази

- Стаття 290: Суддя не має права прийняти в якості доказів таку інформацію, якщо проблема була піднята протягом судового процесу.
- Перегляд сприятливого вироку: Якщо припустити, що порушення буде викрите, апеляційний суд або Європейський суд з прав людини можуть дійти висновку, що права обвинуваченого на захист та справедливий суд були порушені.
- Порушення етики прокурорів: Результатом можуть бути дисциплінарні заходи, або

Джерела обов'язку розкривати інформацію

Розширені обов'язки розкривати інформацію у відповідності з КПК

- Ст. 221 – Стадія досудового розслідування: за клопотанням сторони захисту слідчий/прокурор повинен «надати всі матеріали досудового розслідування для ознайомлення» за виключенням 1) заходів безпеки або 2) матеріалів, які можуть заважати розслідуванню, що проводиться зараз.
 - Протилежна сторона може робити виписки та копії;
 - Прокурор може попередити таких осіб про кримінальну відповідальність за незаконне розголошення інформації;
 - Питання: Що означає «всі матеріали»? Замітки, електронні повідомлення, записи, речі, незареєстрована інформація?
- Ст. 290 – Визнавши зібрані докази достатніми для складання обвинувального акту, прокурор повинен надати доступ до всіх «матеріалів досудового розслідування, які є в його розпорядженні». Сторона захисту може звернутися до суду з клопотанням надати доступ до всіх матеріалів, які були видалені. Потерпілі та цивільні позивачі також можуть мати доступ. Ст. 290(7),(8).
 - Обов'язок відкрити матеріали існує протягом всього судового засідання. Ст. 290(11).
 - Захисту необхідно надати достатньо часу для ознайомлення та копіювання матеріалів.
 - Прокурор/слідчий повинні надати стороні захисту «всі матеріали», включаючи докази, які потенційно можуть допомогти захисту.
 - Записи, що стосуються негласних слідчих дій, не можна копіювати. Сторону захисту необхідно попередити про кримінальну відповідальність за невідповідне розкриття персональної інформації в таких записах.

Обов'язок сторони захисту надати доступ до доказів – Ст. 290

- Сторона захисту за запитом прокурора зобов'язана надати доступ на «достатній час» до будь-яких доказів, житла чи іншого володіння, *якщо сторона захисту має намір використати відомості, що містяться в них, як докази у суді. Ст. 290 (6).*
 - Обов'язки надавати доступ до інформації міститься у Ст. 290(11);
 - Суд може не прийняти у якості доказу інформацію, яка не була розкрита у відповідності із Ст. 290, Ст. 290 (12)

- *Адвокатам захисту не обов'язково надавати прокурору доступ до доказів, які можуть бути використані прокурором на підтвердження винуватості обвинуваченого у вчиненні кримінального правопорушення.* Судовим рішенням можна відкласти винесення постанови на клопотання прокурора щодо оскарження відмови у наданні доступу до доказів до тих пір, поки сторона захисту не завершить ознайомлення із доказами обвинувачення. Ст. 290 (6).

Яким чином прокурору належить надати доступ до доказів стороні захисту?

Можливі варіанти:

1. Ознайомлення в офісі: надати обвинуваченому та адвокату захисту достатньо часу для ознайомлення та копіювання документів у Вашому офісі або офісі слідчого.
2. Скопіювати всі матеріали та надати їх адвокату захисту. (Питання: чи можна виставити стороні захисту рахунок за копіювання?)
3. Відскануйте всі документи та надайте їх у цифровому вигляді

Захистіть свою справу: Зробіть перелік всіх наданих матеріалів - Стаття 290(9).

Що потрібно надати: КОНТРОЛЬНИЙ СПИСОК

- Всі докази, які прокурор «має намір використати . . . як докази у суді». Стаття 290 (3)
- Заяви обвинуваченого (усні, письмові, зафіксовані);
- Інформацію про попередні судимості обвинуваченого;
- Речові докази;
- Висновки експертів;
- Всі рапорти міліції (що мають відношення до розслідування);
- Заяви свідків;
- Попередні судимості свідків та можливі угоди про визнання винуватості

Експертизи або перевірки

Надайте доступ до будь-яких результатів медичного огляду або психіатричної експертизи, тестів та експериментів, якщо:

- вони знаходяться у володінні обвинувачення, або контролюються прокурором;

- якщо прокурор знає або через повну юридичну перевірку може знати про їх існування; та

- доповідь є суттєвою для обвинувачуваного або прокурор буде переважним чином використовувати цю інформацію по справі.

Американський стандарт: Бреді проти штату Меріленд, 373 U.S. 83 (1963)

- Верховний суд зазначив:
“Приховування обвинуваченням доказів, що є сприятливими для обвинуваченого, порушує справедливий судовий процес, де докази підтверджують провину, незалежно від сумлінного або недоброчинного мотиву обвинувачення.”
- Верховний суд постановив:
“Докази обвинувачення, так само як докази, що виправдовують обвинуваченого, підпадають під правило Бреді.”

США проти Беглі, 473 U.S. 667 (1985)

Правила США стосовно надання матеріальних доказів, що виправдовують або дискредитують

МАТЕРІАЛЬНІСТЬ ТА ДОПУСТИМІСТЬ

Визнаючи, що інколи важко оцінити суттєвість доказів до суду, зазвичай прокурори повинні більш широко розглядати значимість та можуть помилятися щодо надання доступу до виправдувальних або дискредитуючих доказів. Справа *Кайлс*, 514 U.S. 439. Якщо, як правило, докази, які не будуть прийняті у суді, не потрібно надавати іншій стороні, це правило рекомендує прокурорам схилитися у бік розкриття інформації, якщо прийнятність доказів є спірною.

ПРАВИЛА США ЩОДО ОБВИНУВАЧЕННЯ У ФЕДЕРАЛЬНИХ СПРАВАХ –

Виправдувальна інформація

Надавайте доступ до інформації поза принципами «суттєвості» та того, що вимагається Конституцією:

- Виправдувальна інформація: розкриття інформації, яка не вкладається у будь-який складовий елемент злочину, в якому обвинувачується обвинувачений або
- Яка встановлює визнану заяву про факти, що спростовують обвинувачення.

Розкриття інформації та контрольний список

- Виправдувальні матеріали
 - Інформація, що свідчить про причетність інших
 - Інформація, що свідчить про алібі або співпадає із версією захисту
 - Зізнання іншої людини
 - Помилка очевидця
 - Негативний тест на відбиток пальців або почерку
 - Докази, що стосуються призначення покарання

Матеріали для дискредитації

- Пільги, що надаються свідкам:
 - Будь-які платежі у цій або іншій справі
 - Угоди про недоторканість
 - Допомога в отриманні імміграційного статусу
 - Угоди про визнання винуватості (відстрочена угода?)
 - Зменшення строку покарання
 - Візити подружжя або пільги протягом ув'язнення
 - Переваги третім особам
 - Залякування прокурора

Неформальні незареєстровані пільги, що надаються слідчими?

Взаємовідносини із потерпілим/свідком

Ще більше дискредитуючих матеріалів

- Наркотична або алкогольна залежність / психічний стан
- Попередні заяви, що не відповідають наступним заявам, або брехливі заяви/ Поступове правдиве оповідання
- Попередні судимості та погана поведінка
- Провалений тест на поліграфі
- Несплата податків із отриманих пільг
- Прояви упередженості або мотиву у справі, як то існуюче кримінальне розслідування або цивільний позов

ПІДРУЧНИК ДЛЯ ПРОКУРОРІВ США 9-5.100

–Обов'язок розкривати потенційну дискредитуючу інформацію.

– Очікується, що зазвичай прокурор буде здатний отримати всю потенційно обвинувальну інформацію безпосередньо від потенційних свідків та/або свідків під присягою. Кожний співробітник органів розслідування зобов'язаний проінформувати прокурорів, з якими вони працюють, про потенційну дискредитуючу інформацію якомога раніше до того, як вони будуть свідчити під присягою у будь-якому кримінальному розслідуванні або справі. Кожний орган, що проводить розслідування, повинен забезпечити, щоб їх працівники виконували цей обов'язок. Незважаючи на це, у деяких справах прокурор може вирішити запросити потенційно дискредитуючу інформацію від органів розслідування. Ці процедури встановлюють правила поведінки у справах, в яких прокурор вирішив зробити такий запит.

Дискредитуюча інформація може включати:

- Використання «достатньої підозри» щодо стандарту точності свідчень:
 - Специфічна поведінка для поставлення під сумнів достовірності свідка або його характеру для можливості довіряти такому свідку
 - Думка або репутація свідка, що перешкоджає його достовірності
 - Попередні неправдиві заяви
 - Інформація, що натякає на існуванні упередженості
- Це включає відсутність щирості протягом адміністративних затримань, попередніх кримінальних обвинувачень, або достовірних обвинувачень, що позначається на достовірності або упередженості.

Судові ордери на захист від розповсюдження інформації

Використовуйте судові ордери на захист від розповсюдження інформації для захисту від розкриття чутливої інформації:

- Можна отримати документ через публічно-доступний файл або через односторонню заяву від суду
- Судові ордери на захист від розповсюдження інформації особливо важливі у справах:
 - Дитячої порнографії,
 - Питання безпеки свідків та інформантів,
 - Конфіденційної або особистої інформації, та
 - Коли розкриття певної інформації заважатимемо існуючому розслідуванню

Практика США. Зобов'язання щодо засуджених щодо надання доказів або інформації

- Нові параграфи були додані до Статті 3.8 Модельних правил професійної поведінки:
 - (g) Коли прокурор дізнається про нові достовірні та матеріальні докази, що створюють розумну підозру, що засуджений не скоював злочин, в якому його обвинувачують, прокурор повинен:
 - (1) негайно повідомити про цей доказ відповідний суд або орган влади, та
 - (2) якщо засудження відбулося в юрисдикції прокурора,
 - (A) негайно повідомити про цей доказ обвинуваченому, крім випадків, коли суд дозволяє затримку з повідомленням, та
 - (B) провести додаткове розслідування або зробити розумні зусилля для початку нового розслідування для визначення, чи був обвинувачений засудженим за злочин, якого він не скоював.
 - (h) Коли прокурору відомо про чіткий та переконливий доказ, що обвинувачений в юрисдикції прокурора був засуджений за злочин, якого обвинувачений не скоював, прокурор буде намагатися відмінити засудження.

США проти Рангер Електронікс

- ЦИМ НАКАЗУЮ, щоб Прокурор США в окрузі ___ призначив слухання цієї справи у суді 10 вересня 1998 року та пояснив причини, чому обвинувачення не повинні розглядатися **Офісом професійної відповідальності** Департаменту юстиції США. Прокурору США в окрузі _____ рекомендується з'явитися на слухання з адвокатом.

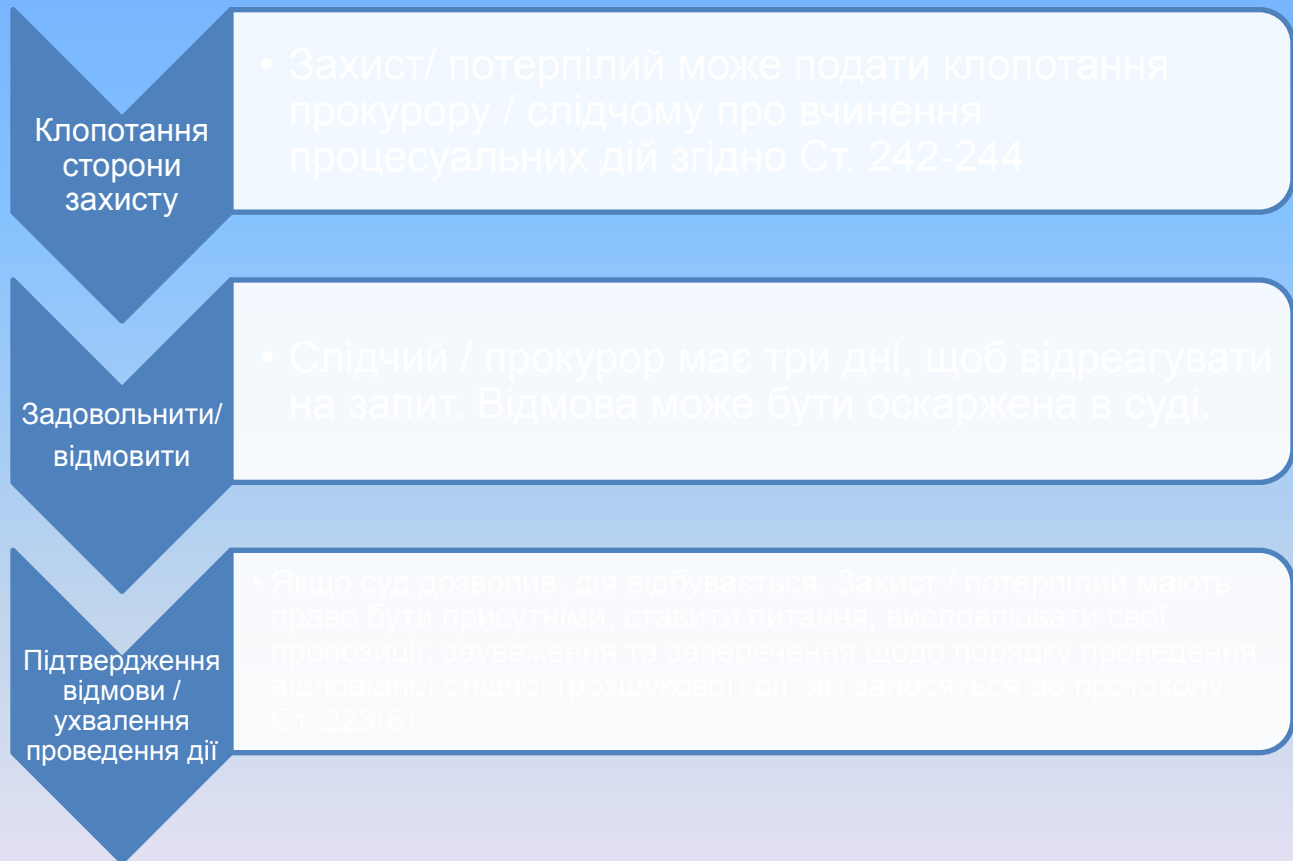
» 22 F.Supp.2d 667, 676 (W.D. Mich. 1998)

Кримінальне розслідування стосовно прокурора

– *США проти Стевенса, 08-231 (EGS) (D. DC. 7 квітня, 2009)*

Хоча спеціальний прокурор не знайшов докази злочинної зневаги, він знайшов докази, що деякі прокурори умисно вилучали інформацію Бреді та не розголошували її стороні захисту. (11/14/11)

Вимога до слідчого / прокурора про надання допомоги захисту / потерпілому у їхньому розслідуванні – Ст. 220, 243-244

Збереження свідчення перед судовим розглядом – Ст. 225

- Ст. 225: У виняткових випадках, може виникнути необхідність допитати свідка чи потерпілого під час досудового розслідування. Це збереже їх свідчення.
- В такому випадку свідчення відбирається відповідно до правил, що діють під час судового розгляду.
- Підозрюваний / обвинувачений та потерпілий повідомляються про слухання і мають право брати в них участь.

Доступ захисту до доказів – Ст. 221, 290

- Ст. 221 – На стадії досудового розслідування: за поданням, слідчий / прокурор повинен надати «всі матеріали досудового розслідування для ознайомлення», за виключенням: 1) матеріалів про застосування заходів безпеки щодо осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві, або 2) матеріалів, ознайомлення з якими на цій стадії кримінального провадження може зашкодити досудовому розслідуванню
 - Особа має право робити необхідні виписки та копії.
 - Прокурор може попередити про кримінальну відповідальність за незаконне викриття інформації.
 - Питання: Що означає “всі матеріали”? Записи, електронні листи, реєстри та об’єкти?
 - Питання: Чи може незадоволена особа звернутись до слідчого судді для вирішення проблеми?
- Ст. 290 – Визнавши, що існує достатньо доказів для пред’явлення обвинувачення особі, прокурор повинен надати доступ до всіх «матеріалів досудового розслідування, які є в його розпорядженні». Захист може попросити суд надати доступ до доказів. Потім потерпілі та цивільні позивачі можуть мати доступ до доказів. Ст. 290(7),(8).
 - Зобов’язання відкривати матеріали існує і під час судового розгляду. Ст. 290(11).
 - Захисту необхідно надати достатньо часу, щоб переглянути матеріали і зробити копії
 - Прокурор / слідчий повинен надати “всі матеріали”, включаючи будь-що потенційно корисне для захисту. Покарання за недотримання – невідкриті матеріали не можуть бути використані у суді (Ст. 290(12)).
 - Матеріали стосовно негласних слідчих дій не можуть бути скопійовані, захист повинен бути попереджений про кримінальну відповідальність за неправомірне викриття персональної інформації, що міститься у цих матеріалах.

Доступ захисту до доказів - ст. 253

- Особи, конституційні права яких були тимчасово обмежені під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій, а також підозрюваний, його захисник мають бути письмово повідомлені прокурором або за його дорученням слідчим про таке обмеження. Ст. 235(1)
- Часові рамки – Протягом 12 місяців з дня припинення дій, але не пізніше звернення до суду з обвинувальним актом . Ст. 253(2).

Зобов'язання захисту по наданню доступу до доказів. Ст. 290

- За запитом прокурора сторона захисту повинна надати доступ до будь-яких речових доказів, а також надати доступ до житла чи іншого володіння, якщо сторона *захисту має намір використати відомості, що містяться в них, як докази у суді* Ст. 290 (6).
 - Зобов'язання відкривати матеріали існує і під час судового розгляду. Ст. 290(11);
 - Якщо сторона кримінального провадження не здійснить відкриття матеріалів, суд не має права допустити відомості, що містяться в них, як доказ . Ст. 290(12).
- *Сторона захисту не повинна надавати доступ до матеріалів, які можуть бути використані прокурором на підтвердження винуватості обвинуваченого.* Ст. 290 (6)

Вирішення питання про віднесення матеріалів до таких, що можуть бути використані прокурором на підтвердження винуватості обвинуваченого, може бути відкладено до закінчення ознайомлення сторони захисту з матеріалами досудового розслідування. Ст. 290 (6).